

mig overbevist om, at de af mine Partifæller, der repræsenterer Sønderjyder, baade i dette høje Ting og i Landstinget, er ganske enige med mig i Ønsket om videregaaende Grundlovsændringer end dem, der blev gennemført i Fjor.

Naar den højtærede Indenrigsminister nu vilde fremstille sin Udtalelse af 26. Januar som værende i Overensstemmelse med hans Udtalelser i Dag, kunde han dog kun gøre det ved at sige: Javel, naar der en Gang kommer et Valglovsrevisionsforslag fra Regeringen, saa vil den ogsaa fremsætte Forslag om Opholdsbestemmelsen, men Kommissionen maa ikke beskæftige sig dermed. Dette er en højst ejendommelig og egenmægtig Optræden af en parlamentarisk Minister: han vil fremsætte et saadant Forslag, han nedsætter en Kommission til at forberede hans Lov, men der er dog et Punkt, det politiske Punkt, Spørgsmaalet om Opholdsbestemmelsen, om Valgretsbestemmelserne, hvor han siger: Fingrene af Fadet! De 12 Rigsdagsmænd, de regeringsudnævnte, de tilforordnede fra Kommunalbestyrelserne, Sønderjyderne o. s. v. de kan bare vove at røre ved det Spørgsmaal. Det skal de ikke, det skal jeg nok selv ordne i min egen Storhed og Magtfulde og Myndighed! Jeg mener, det vil være rigtigt, at Rigsdagen hævder sig sin Ret ogsaa paa dette Punkt. Skal vi have en Kommission, skal vi have et Lovforslag, der tager dette Spørgsmaal op, saa vil Rigsdagen gennem sine valgte Repræsentanter nok paa Forhaand have nogen Indflydelse paa Udarbejdelsen.

Jeg tillader mig derfor atter at bebude Ændringsforslag paa dette Punkt. Nu har det vist sig at være ganske nødvendigt.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Jeg vil kun gøre den korte Bemærkning i Anledning af det ærede Medlems Udtalelse nu, at en Forandring i Opholdsbestemmelserne overhovedet kun kan gennemføres paa en eneste Maade, nemlig gennem Rigsdagen.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Rode har Ordet for en kort Bemærkning.

Rode: Alle de andre Forandringer, som den højtærede Minister tilsigter at tilvejebringe, kan ogsaa kun gennemføres gennem Rigsdagen, og alligevel ønsker han dem forberedt gennem Valglovskommissionen. Jeg kan kun beklage, at den højtærede

Indenrigsminister ved sine Udtalelser søger paa enhver Maade at begrænse den af ham foreslaaede Kommissions Opgave og begrænse den paa en Maade, som efter min Opfattelse slet ikke ligger i Paragraffens Udtryk. Naar det nu er saaledes at forstaa, at Revisionen af Loven af 11. April 1920 om Valg til Rigsdagen ikke maa omfatte en eneste af de Bestemmelser, som findes i Grundloven, maatte det utrykkelig være bestemt her i Loven: Dog er de Bestemmelser undtagne, som er grundlovsfæstede. Det er dog en ejendommelig Begrænsning af Opgaven, naar det er bekendt, at mange her i Tinget er Tilhængere af en Tilbagevenden til Enmandskredse, men med Bevarelsen af fuld Forholdsmæssighed. Det er dog besynderligt, at Kommissionen, naar den skal drøfte disse Spørgsmaal og f. Eks. kommer til den Anskuelse, at det er ønskeligt at vende tilbage til Enmandskredssystemet og hertil paapeger en Metode, der kræver en lille Forandring i Grundloven, skulde være udelukket fra at stille et saadant Valglovsforslag med den Tilføjelse, at dette Valglovsforslag vilde kræve en lille Grundlovsforandring. Det kan den højtærede Indenrigsminister ikke opretholde.

Ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet kommunale Valg forekommer det mig, at den højtærede Minister nu trækker besynderlig snævre Grænser vedrørende Fremgangsmaaden. Det er dog besynderligt at kalde alle disse Mænd sammen, som her er Tale om, Mænd med en saa udpræget Indsigt i de kommunale Spørgsmaal, og saa sige til dem: Dette Spørgsmaal om Opholdsbestemmelsen, som jo netop er et Spørgsmaal, hvor kommunal Indsigt spiller en Rolle, maa de ikke beskæftige sig med, det maa de ikke pege paa, ikke foreslaa nogen Revision af. Jeg kan ikke indse, hvad den højtærede Minister vil opnaa ved at udelukke disse Forslag fra en Behandling dér. Maa jeg blot til Slut endnu sige, at jeg hører, at den højtærede Minister har sagt, at ingen af de 3 Fortolkninger, som er givne af hans Bestemmelse om Valg af 3 Medlemmer, er rigtig. Ja, der er kun en eneste Fortolkning yderligere mulig, og det er den, at den højtærede Minister er fast bestemt paa ikke at vælge en eneste Venstremand. Det havde jeg dog ikke troet; saa megen Uegennytte havde jeg ikke tiltænkt ham.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har Ordet for en kort Bemærkning.